

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 113. Quid sit promissio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

»tur sine ea dedisse; & repetere, vel animo vin-
 »dictæ, vel ut consensum extorqueat. *Less. l. c. Di-*
 »p. 1. t. 2. *misc. R. 48.*

» XII. Non tenet donatio ob causam præteri-
 »tam, vel præsentem, quæ verè non est, ut v. g. si
 »dem tibi aliquid, quia apud Principem meam
 »causam transegisti; vel quia pauper es, & revera
 »non ita est, teneris restituere, cum sit error in
 »formali causa, & principali. Unde qui mentiun-
 »tur se pauperes, cum non sint, debent aliis pau-
 »peribus eleëmofynas restituere. Aliud est, si er-
 »ror sit tantum in causa secundaria, ut v. g. si verè
 »sint pauperes, & simulent insuper sanctitatem
 »ad hominum misericordiam provocandam
 »quia tunc primaria intentio dantium est, dari
 »pauperi. *Bon. Less. d. 17. V. Dian. p. 8. t. 6. R. 89.*

A D D E N D A.

763 Q. 113. *Quid sit promissio.* R. *Ex S. Th. 2. 2.*
 q. 88. a. 1. definitur propositum voluntatis quod
 quis se alteri obligat ad aliquid faciendum vel
 non faciendum, sive est contractus gratuitus,
 quo homo se homini ex justitia obligat ad ali-
 quid. Dicitur 1. *Contractus gratuitus*, quia si fieret
 cum onere vicissim præstando ab altero, accipe-
 ret rationem alterius contractus utrimque oner-
 rosi, v. g. venditionis, locationis, aut saltem in-
 nominati, & sic non esset specialis contractus, si-
 milis enim promissio includitur in omni con-
 tractu. 2. *Quo homo se homini &c.* nam loquimur
 de promissionibus inter homines: Quod si ho-
 mo promittat Deo, erit votum, quo obligabi-
 tur ex Religione. 3. *Ex justitia*, quia omnis con-
 tractus causat obligationem justitiæ, sine qua erit
 tantum

tantum propositum vel pactum. Videri potest Carden. in 1. crisi d. 69. c. 2., ubi rectè ostendit ad promissionem requiri aliquam obligationem.

Q. 114. Quænam sit distinctio inter propositum, 764
 pactum & promissionem, prout contractus est. R.
 De distinctione propositi à promissione, dictum est p. 1. n. 362., sed omnia magis patebunt in hoc exemplo. Si quis dicat, *dabo tibi cras equum*, potest diversimodè se habere, nam 1. potest tantum velle affirmare id, quod ipse putat cras esse futurum, nempe cras futurum esse, ut det equum, siue nunc habeat voluntatem dandi siue non; & sic nequidem est propositum, quia non est actus voluntatis disponentis, sed solius intellectus enuntiantis, estque tantum propositio de futuro contingente. 2. Potest velle indicare, se nunc habere voluntatem cras dandi, siue cras in ea voluntate sit perseveraturus siue non, quorum neutrum determinatè intendat; & sic necdum est promissio, neque perfectum propositum, sed tantum simplex affirmatio præsentis intentionis dandi. 3. Potest velle indicare se non tantum habere nunc voluntatem cras dandi sed etiam se velle perseverare in illa, & sic est propositum, necdum tamen est pactum, quia deest alterius consensus seu acceptatio; talisque promissio ante acceptationem vocatur à Juristis Pollicitatio. 4. Potest insuper velle se ad hoc obligare ex honestate siue decentia alicujus virtutis ad alterum, v. g. fidelitatis, amicitiae, liberalitatis, non tamen ex justitia; quam voluntatem si alter acceptarit, erit pactum, *quasi ex pace factum*, inquit Isidor. cap. 11. De verbor. signif. 5. Denique potest simul velle se obligare ex justitia, &